

KIEGÉSZÍTŐ TÁJÉKOZTATÁS

Közzététel dátuma: 2022. október 15.

Körforgalmak tervezése

(Design of Roundabouts)

Útügyi műszaki előírás (ÚME) azonosító száma: e-UT 03.03.11:2022

- **hatályba lépése:** 2022. október 15. [ÚB 116/2022. (IX. 7.) határozat szerint]
- **terjedelme:** (103 oldal, 87 ábra, 13 táblázat)

Jelen módosítás irányadó pontosítást, kiegészítést tartalmaz az alábbi útügyi műszaki előírások tekintetében:

- e-UT 03.01.11:2008 Közutak tervezése (KTSZ)

Jelen útügyi műszaki előírásra irányadó pontosítások, kiegészítések a kiadást követően: –

Jóváhagyó: Útügyi Műszaki Szabályozási Bizottság (ÚB)

Koordináló szerv mint a szerzői jog tulajdonosa: Magyar Közút NZrt. (MK NZrt.)

Kidolgozó: MAÚT Magyar Út- és Vasútügyi Társaság

A hatályba lépéssel egyidejűleg visszavonásra kerül:

e-UT 03.03.11:2010 Körforgalmak tervezése (A KTSZ kiegészítése)

Korábbi előzmények: ÚT 2-1.206:2001, ÚT 2-1.206:1996

Kulcsszavak: körforgalom, biztonság, forgalomtechnika, közúti jelzés, turbó, spirális körforgalom

Összefoglalás

A szövegben említett magyar nemzeti szabványok, útügyi műszaki előírások és jogszabályok felülvizsgálatra és kiegészítésre kerültek.

Jelen útügyi műszaki előírás számos pontjában elkülönül a lakott területi és lakott területen kívüli körforgalmak tervezése: szigorúbb, a védtelen közlekedőket segítő szabályozást tartalmaz lakott területen és a nagyobb sebességű áthaladást lehetővé tevő paraméterek alkalmazhatóságát lakott területen kívül. A fő rész az általánosan betartandó előírásokat adja meg, míg a függelék részletes tervezési előírásokat és kiegészítő magyarázatokat is tartalmaz példákkal és javaslatokkal.

Számos változás és kiegészítés történt a 2010-ben hatályba lépett ÚME-hoz képest: új egyedi jelzések, tervezést segítő keresztmetszeti példarajzok, a megvilágítási kötelezettséget pontosító szabályozás, közúti üzemmel kapcsolatos létesítmények csatlakoztatásának szabályai, kedvezőbb járhatóság nagyobb ívek és szélesebb járható gyűrű alkalmazásával, kerékpáros létesítmények elhelyezésének részletesebb szabályozása, villamospálya átvezetése a körforgalmon, a körforgalom jelzőlámpás szabályozása, többsávos körforgalmak tervezésére vonatkozó részletes szabályozás, kötelező és alkalmazható közúti jelzések, mértékadó és túlméretes gépjármű definíciója, egysávos típuskörforgalom.

Jelen útügyi műszaki előírás három–három lakott területi és lakott területen kívüli egysávos típuskörforgalom részletes tervezési paramétereit tartalmazza. A járóvonal-vizsgálatot a típuskörforgalmakra vonatkozó követelményeket teljesítő körforgalom esetében nem kell elvégezni. Ha a típuskörforgalom szélső értékei közötti tartományban maradnak a tervezési paraméterek, akkor nem kell az útügyi műszaki előírástól való eltérési engedély, de működőképességét járóvonal-vizsgálattal és üldözőgörbével igazolni szükséges.

A tervezés során fontos szempont a közlekedésbiztonság: a kapacitás érdekében megnövelt burkolatfelület, ívsugarak miatt elsősorban a védtelen közlekedők biztonsága sérülhet az egysávos (mini, szűkített, normál) és a többsávos (turbó, spirális) körforgalomban.

Érintett további utügyi mőszaki előírások mődosításainak összefoglalása

Az e-UT 03.01.11 Közutak tervezése (KTSZ) utügyi mőszaki előírás szerint a mini körforgalom külső sugara 12,5 m lehet:

„4.8.3.2.3. Körforgalmú csomópont

Belterületen előnyösen alkalmazhatók az alábbi méretű körforgalmak:

- közepes körforgalmú csomópont ($R_k = 12,5-15$ m),
- mini körforgalmú csomópont ($R_k = 6,5-12,5$ m),

ahol R_k a körpálya külső sugara.”

Jelen előírásban (1. táblázat és 3.3. pont) ez az érték 14,0 m.

Lakott területen normál körforgalomban nem kötelező az útírányjelző tábla elhelyezése (viszont előjelző és kijáratí jelző igen). Ez nincs összhangban a hatályos e-UT 04.02.11 Közúti jelzőtáblák (T) A jelzőtáblák megtervezése, alkalmazása és elhelyezése című utügyi mőszaki előírás kifejezetten körforgalmakra tett előírásával, továbbá jelen utügyi mőszaki előírás 9. táblázatával és 54. ábrájával.

A 6.4. pontban az útírányjelző táblák kialakítására és méretére tett előírások nincsenek összhangban az e-UT 04.02.11 Közúti jelzőtáblák (T) A jelzőtáblák megtervezése, alkalmazása és elhelyezése utügyi mőszaki előírás körforgalmakra vonatkozó előírásaival.

A kidolgozásban résztvevő szervezetek és munkatársak

Jóváhagyta: Útügyi Műszaki Szabályozási Bizottság
Elnök: Thoroczkay Zsolt főosztályvezető
Technológiai és Ipari Minisztérium

Koordináló szerv, a szerzői jog tulajdonosa: Magyar Közút NZrt.
Szilvai József Attila vezérigazgató
Mikesz Csaba műszaki vezérigazgató-helyettes
Szerencsi Gábor közúti szolgáltató igazgató
Faludi Boglárka jártasságvizsgálati irodavezető

Kidolgozó: MAÚT Magyar Út- és Vasúti Társaság
Nyiri Szabolcs elnök
Mayer András elnökhelyettes
Lehel Zoltán közúti alelnök
Rétháti András irodavezető

Jelen előírást kidolgozó munkabizottság vezetője: *Mocsári Tibor*

Jelen előírást kidolgozó munkabizottság tagjai:

Bakos László, Bokker István, Czine Ferenc, Hóz Erzsébet, Keresztes László, Litkei Bálint, Mihálffy Krisztina, Nádasdy Tamás, Pattantyús-Ábrahám Gábor, Tóthné Temesi Kinga, Vedrődi Tamás.

A körforgalom kapacitászámításának módszertanát *Maklári Jenő* dolgozta ki.

A műszaki előírásban szereplő ábrákat *Bokker István, Litkei Bálint, Mocsári Attila* és *Mocsári Tibor* készítette.

Szakmai konzulens: *Szabados Szabolcs*

A MAÚT általános és közúti bizottságai:

Digitális információ menedzsment bizottság: *Glöckler Péter bizottságvezető*

Jogi koordináló bizottság: *dr. Siska Judit Éva bizottságvezető*

Kutatási és innovációs bizottság: *Puchard Zoltán bizottságvezető*

Minőségügyi bizottság: *Fülöp Pál bizottságvezető*

Továbbképzési bizottság: *Pásztor Zoltán bizottságvezető*

Építési bizottság: *dr. Ambrus Kálmán bizottságvezető*

Forgalomszabályozási és közlekedésbiztonsági bizottság:
dr. Mocsári Tibor bizottságvezető

Közúti műtárgyak bizottság: *Kolozsi Gyula bizottságvezető*

Települési utak bizottság: *Németh Mónika bizottságvezető*

Tervezési bizottság: *Keresztes László bizottságvezető*

Üzemeltetési-fenntartási bizottság: *Szabados Szabolcs bizottságvezető*

ÚME Koordinációs Bizottság: *Kolozsvári Nándor bizottságvezető*

Terjeszti:

A MAÚT Reader e-UT® Digitális Útügyi Előírástáron keresztül a
MAÚT Magyar Út- és Vasúti Társaság,
1024 Budapest, Retek utca 21–27. B I/3.
www.maut.hu

A kiadványt gondozta: *PMS2000 Mérnöki Társaság*